

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

טיוטת תקנות התעבורה (תיקון מס' ..), התשפ"ו - 2026

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

תחום רישוי הנהיגה מהווה אבן יסוד במערך הבטיחות בדרכים, ומשמש כלי מרכזי להסדרת כשירותם של נהגים לנהוג בכלי רכב מסוגים שונים. דרגות הנהיגה בישראל מותאמות לארבע קבוצות בדומה לקיים במרבית מדינות אירופה: A, B, C, D. כל קבוצה מחולקת לדרגות משנה בהתאם לסוג הרכב וייעודו, משקל כולל מותר או מספר נוסעים מורשה.

בעשורים האחרונים חלו שינויים משמעותיים במאפייני התחבורה, הנובעים מהתקדמות טכנולוגית מואצת, מעבר לשימוש בדלקים אלטרנטיביים (כגון רכבים חשמליים והיברידיים), והטמעת מערכות בטיחות מתקדמות. שינויים אלה, במיוחד המעבר לשימוש בכלי רכב בעלי הנעה חלופית, ובראשם רכבים חשמליים, הביא לשינוי במאפייניהם הפיזיים של כלי הרכב, ובפרט לעלייה במשקל הכולל הנובעת בין היתר ממשקל הסוללות וממערכות נוספות. התפתחויות אלו מחייבות בחינה והתאמה של מסגרות הרישוי המסורתיות, אשר התבססו בעיקר על חלוקה קשיחה לפי משקל וסוג רכב.

נוסף על שינויים אלה, ובהמשך למצב הביטחוני בשנים האחרונות, חלה עליה במיגון כלי רכב, אשר לו השפעה ישירה על משקל הרכב.

לאור זאת, נבחנו מספר תקנות בתחום רישוי נהיגה ועלה כי חסר מענה למספר נושאים:

1. שינוי דרגת רישיון C1 – כך שבעל הרישיון יוכל לנהוג בכל רכב מנועי מעל 3,500 ק"ג ועד 12,000 ק"ג ולא רק ברכב מסחרי ורכבי עבודה כאמור בתקנה¹ כיום.
2. מתן היתר לנהוג ברכב עד 4,000 ק"ג לחבר כיתת כוננות בעל רישיון נהיגה מדרגה B.
3. מתן היתר לרישיון נהיגה בדרגה B לנהוג ברכב חשמלי עד 4,250 ק"ג.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

¹ תקנה 181(א) לתקנות תעבורה

טיוטת תקנות מטעם משרד התחבורה:

טיוטת תקנות התעבורה (תיקון מס'...), התשפ"ו-2026

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 13 ו-70(24) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]², אני מתקינה תקנות אלה:

תיקון תקנה 180 1. בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961³ (להלן – התקנות העיקריות), בתקנת משנה 180(א) -

(1) בפסקה (1) אחרי "ברכב מנועי" יבוא "בעל מנוע בעירה פנימית" ואחרי "3,500 ק"ג" יבוא "או ברכב מנועי נטול פליטות שמשקלו הכולל אינו עולה על 4,250 ק"ג";

(2) אחרי פסקה (6) יבוא -

"(7) ברכב מנועי ממוגן ירי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4,000 ק"ג וקיימת ברישיונו הגבלה של רכב כיתת כוננות, ובלבד שמספר הנוסעים בו מלבד הנהג אינו עולה על 8."

תיקון תקנה 181 2. בתקנות העיקריות בתקנת משנה 181(א) פסקה (1) המילים "מסחרי וברכב עבודה" יימחקו.

_____, התשפ"ו (_____) 2026

(חמ 3-83-ת1)

מירי רגב

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, עמ' 173.
³ ק"ת התשכ"א עמ' 1425; ק"ת התשפ"ג עמ'

דברי הסבר

תקנה 1 (1) – מוצע לאפשר לנהוג עם רישיון נהיגה מדרגה B ברכב חשמלי שמשקלו הכולל אינו עולה על 4,250 ק"ג בהתאמה לנעשה באירופה. מטרת התיקון המוצע להתאים את הדרישה למקובל באירופה ולאפשר לנהוג ברכב חשמלי שמשקלו מעל 3,500 ק"ג ואינו עולה על 4,250 ק"ג, כאשר ההבדל במשקלו נובע ממשקל הסוללה בלבד.

תקנה 1 (2) - מוצע לתקן את התקנה כך שינתן היתר נהיגה לחברי כיתת כוננות, לנהוג ברכב שמשקלו אינו עולה על 4,000 ק"ג עם רישיון מדרגה B. מדובר על פרויקט של פיקוד העורף, המסתכם ב 200 כלי רכב ממוגנים לכוחות הגנת היישובים בין היתר בעוטף עזה. הפרויקט נועד לחזק את חוסן היישובים ואת כיתות הכוננות, במטרה שישמשו את כוחות ההגנה בסיוורים סביב היישובים ובמתן מענה מהיר בעת אירוע ביטחוני. עד היום, ניתנו אישורים פרטניים למשך שנה והיה צורך לחידוש קבוע. התיקון המוצע מטרתו להסדיר את הנושא באופן קבוע, ובמטרה לצמצם את העומס הרגולטורי ולהקטין ביורוקרטיה.

תקנה 2 – נכון להיום התקנה אינה מאפשרת לבעל רישיון נהיגה מדרגה C1 לנהוג ברכב מסוג M2 היות וקובעת כי בעל רישיון זה יוכל לנהוג ברכב מסחרי או ברכב עבודה בלבד. מצב זה יוצר ריק רגולטורי בו אין רישיון נהיגה מתאים לכלי רכב מסוג זה וזאת למרות שנכון להיום בשוק קיימים כ- 350 כלים מסוג M2 פרטי נוסעים. לפי בדיקה, כ- 70 בעלי כלי הרכב נוהגים עם רישיון שאינו מתאים לסוג הרכב. התיקון המוצע מטרתו לתקן עיוות שנוצר, זאת בעקבות כניסה לשוק של כלי רכב מסוג M2 פרטי נוסעים שמשקלם עולה על 3,500 ק"ג ואינו מאפשר לנהוג בהם עם רישיון מדרגה B.